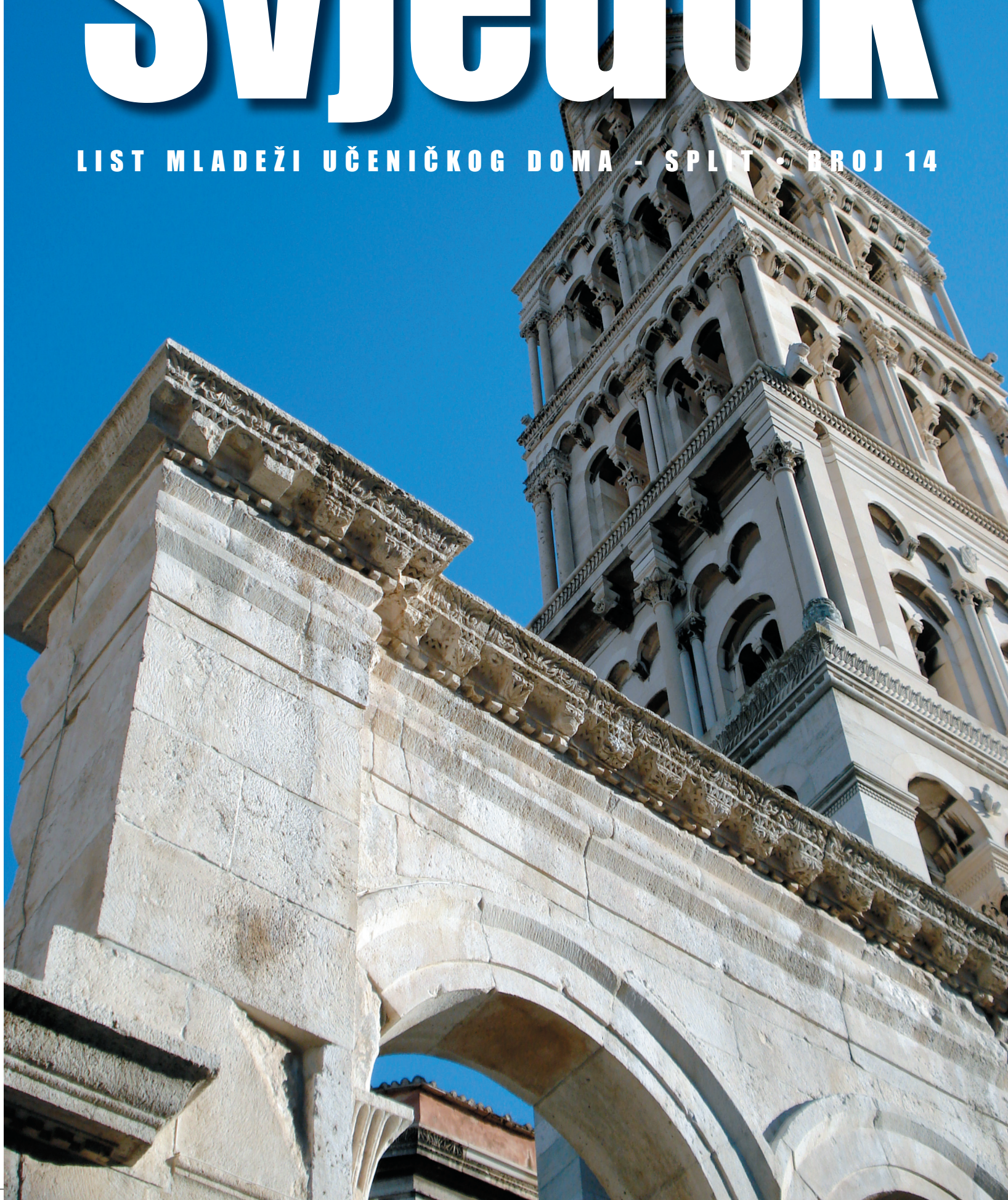

Svjedok

LIST MLADEŽI UČENIČKOG DOMA - SPLIT - BROJ 14

Svjedok

LIST MLADEŽI UČENIČKOG DOMA - SPLIT • BROJ 14

IZDAVAČ:

Učenički dom – Split
Matice hrvatske 13

ZA IZDAVAČA:

Mladen Kamenjarin, dipl. ing.
ravnatelj doma

FOTOGRAFIJE:

Sekcija domskog lista

VODITELJ SEKCIJE I LEKTOR:

Ivan Smoljić, dipl. uč.

UREDNIŠTVO:

Ana Ćelić
Josip Čaleta
Valentina Lacku
Šime Kunčić
Josip Vukoja

TISAK:

Dalmacija papir - Split

NAKLADA:

300 primjeraka

Split, travanj 2010.

Na naslovnoj stranici:

Split, crkva i zvonik sv. Duje, pogled s peristila

Pozdrav čitateljima

*Nakon mnogo godina evo me
opet u vašim rukama.*

*Dolazim vam posvjedočiti o
životu u Učeničkom domu –
Split.*

*Preko mene ćete saznati nova
događanja u Domu, što se
radilo tijekom školske godine,
aktivnosti, turniri, događanja,
brojne zanimljivosti i još mnogo
toga...*

*Uredništvo se potrudilo da iz-
gledam dobro i da vas o svemu
dobro informiram. Uživali su
dok su me pisali i uređivali,
nadam se da ćete i vi uživati
dok me budete čitali i poka-
zivali drugima...*

Vaš Svjedok

O našem Domu

Učenički dom – Split za 3 godine će obilježiti jubilarnu 50. obljetnicu odgojno-obrazovnog rada. Dom je započeo s radom još davne 1963. godine za potrebe građevinske operative grada Splita. Do 1982. godine primao je samo učenike upisane u tadašnji Građevinski školski centar “Ćiro Gamulin”. Do tada je preko 6000 mladih završilo jedan od programa graditeljske struke. Bili su pod patronatom Splitskog graditeljstva i socijalne skrbi. Godine 1982. donošenjem zakona o usmjerenom obrazovanju u Dom se primaju i učenici drugih splitskih srednjih škola.

Nakon osamostaljenja Hrvatske, 1991. godine Dom se izdvojio iz sastava Građevinskog školskog centra kao samostalna ustanova pod nazivom Muški đачki dom - Split.

U vremenu od 2000. do 2002. godine Dom se kompletno renovirao, a jedna etaža se posebno adaptira za učenice. Godine 2002. Dom postaje mješovit i od tada svake školske godine prima 60 učenica koje upisuju neki od programa Zdravstvene škole. Od iste godine mijenja i naziv u sadašnji Učenički dom – Split.

Naša ustanova osigurava smještaj, prehranu i odgojno-obrazovni rad s učenicima i učenicama srednjih škola koji žive izvan mjesta školovanja. Kapacitet doma je 516 mjesta. Dio za stanovanje je

u homogenom dijelu zgrade na 9 katova na kojima se nalaze 172 trokrevetne sobe. Na 8 katova nalazi se odvojen blok sanitarnih prostorija (toaleti i tuš kabine). Na katu za učenice sanitarni prostor nalazi se u svakoj sobi. Svaki kat ima učionicu.

U prizemlju zgrade nalaze se 2 televizijske dvorane, informatička učionica, te prostorije za slobodne aktivnosti učenika.

Ove godine u Dom je upisano 235 učenika i 60 učenica koji su podijeljeni u 10 odgojnih grupa.

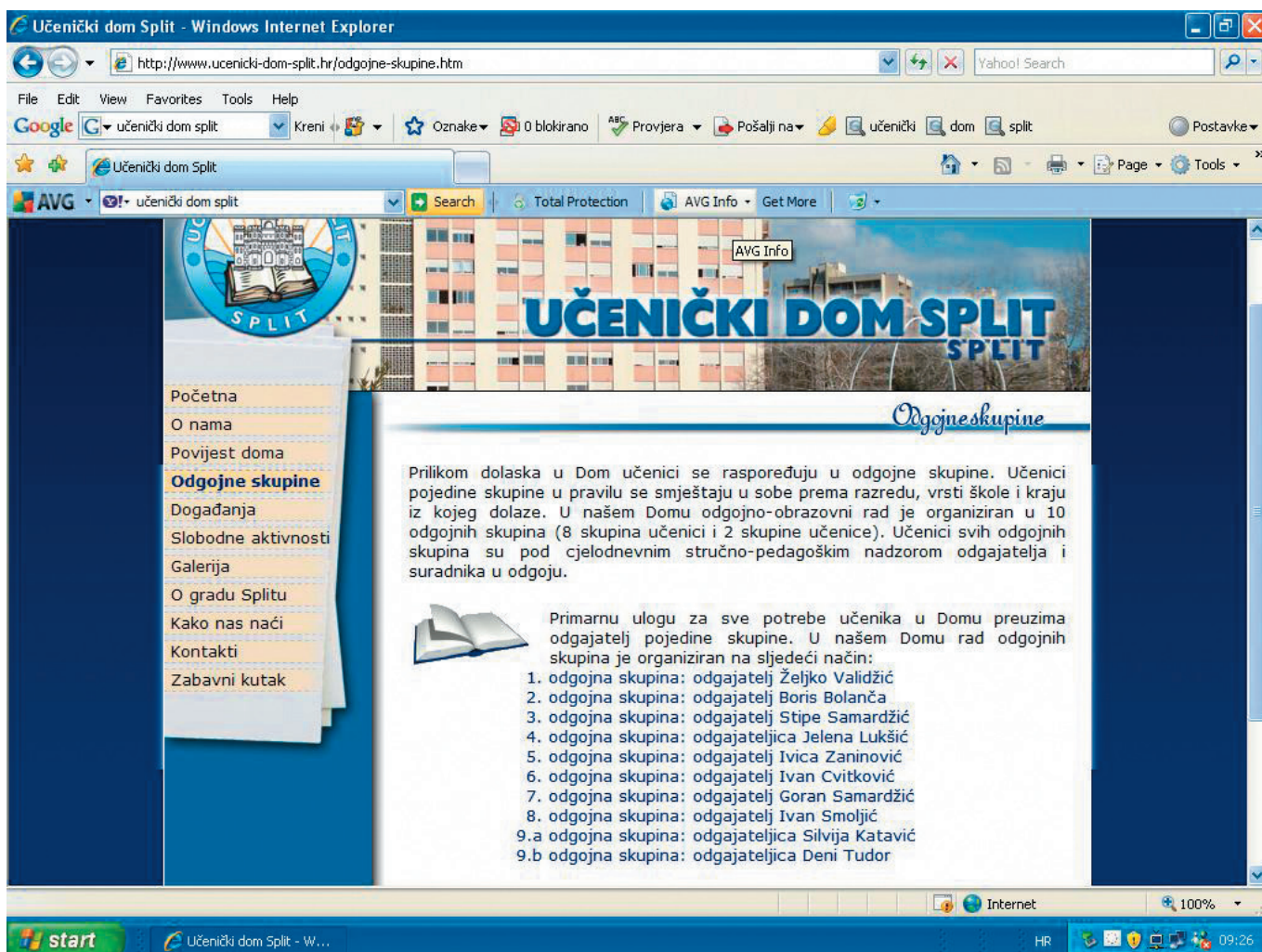
Najviše učenika našeg Doma pohađa Zdravstvenu školu (24,06%), zatim Graditeljsko-geodetsku tehničku školu (15,25%), potom u jednakom postotku Graditeljsko obrtničko grafičku i Pomorsku školu (8,81,%). Slijede Elektrotehnička škola (8,47%), Prometna (7,11%), Obrtna tehnička (5,76%), Tehnička (4,40%), Škola likovnih umjetnosti (3,05%), dok je manji broj učenika u ostalim splitskim školama (ispod 3%).

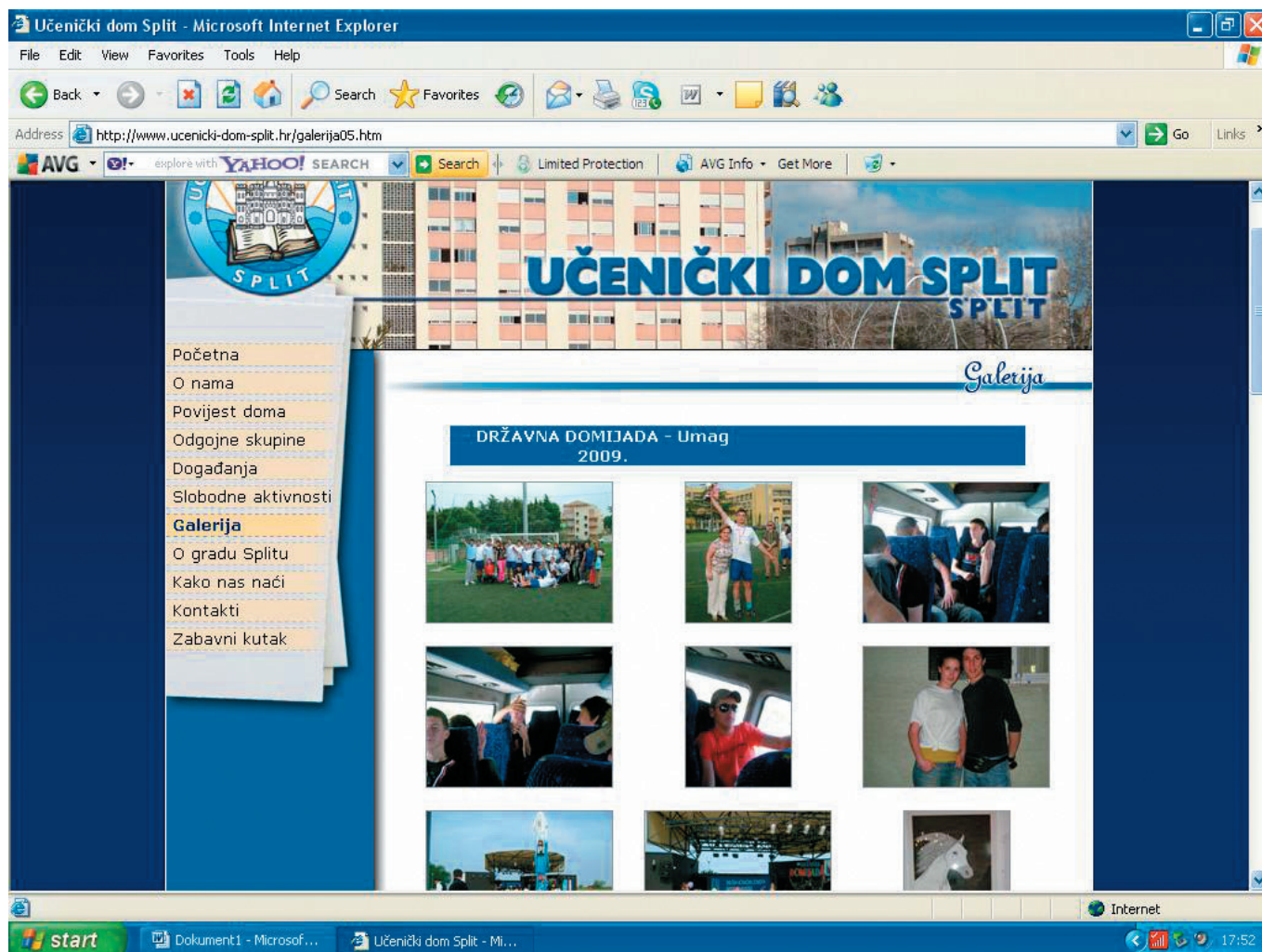
Od osnutka pa do danas našim Domom prošle su brojne generacije mladih koji su ovdje živjeli, radili i učili. Ovdje su se pripremali za život i svoj budući poziv te stekli mnoga prijateljstva i životna iskustva. Odgajatelji i drugo osoblje dugi niz godina rade na unapređivanju odgojno-obrazovnog rada pomažući učenicima u različitim područjima njihova rada i života.

Naš grb i web stranica

O d prošle godine naš Dom ima novi prepoznatljiv grb. Na njemu su ujedineni knjiga kao motiv odgoja i obrazovanja te stilizirana Dioklecijanova palača kao glavni motiv grada Splita. Pozadinu unutrašnjosti čine simboli našeg podneblja – more i sunce. Grb s logotipom nalazi se na svim važnijim dokumentima na kojima već na prvi pogled vjerno predstavlja našu ustanovu.

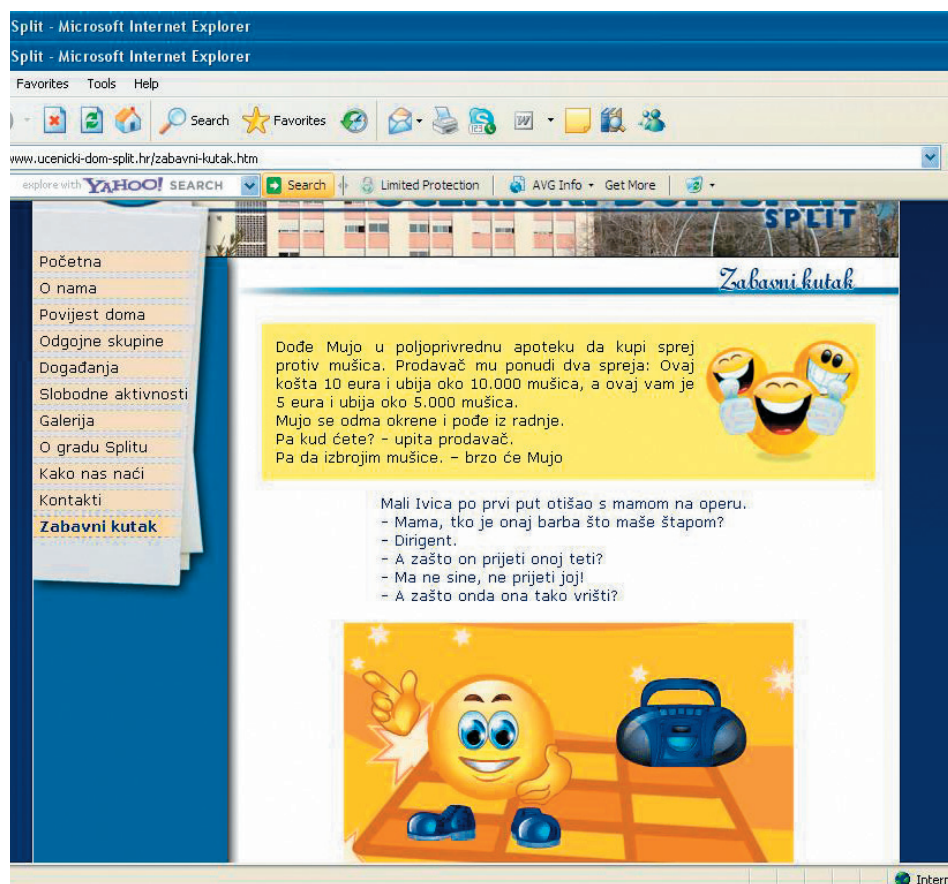
Osim toga imamo i našu vlastitu web stranicu www.ucenicki-dom-split.hr na kojoj možete doći do svih važnijih podataka o Domu, organizaciji rada, odgojnim skupinama, slobodnim aktivnostima, te našim ostvarenjima unutar Doma odnosno na Regionalnoj i Državnoj domijadi. Kroz mnogobrojne tekstualne sadržaje i galeriju fotografija imat ćete pogled na život i rad u našem Domu.

Na web stranicu ćemo redovito ažurirati sve važnije informacije vezane za upis u novu školsku godinu. Na linku Kontakti nalazi se naša adresa, telefon, faks, te adresa naše elektroničke pošte. Na linku zabavni kutak bit će mjesto za zabavu i humor. Za kreiranje našega lista kao i za web stranicu bit ćemo otvoreni za vaše prijedloge i sugestije uz koje se nadamo još boljoj prezentaciji cjelokupnog rada i života u Domu.

Želimo vam ugodno surfanje po našoj web stranici, ali samo nemojte previše, osim ako prije toga izvršite sve svoje školske i domske obaveze.

Događanja u Domu

REGIONALNA DOMIJADA – SPORT, KAŠTELA 2009.

Sportski dio Regionalne domijade održan je 4. travnja 2009. u Kaštel-Štafiliću.

Naš Dom je nastupio u 4 sporta: u malom nogometu, košarci, šahu i stolnom tenisu (m). Osvojili smo 2. mjesto u košarci, šahu i stolnom tenisu, dok je ekipa malog nogometa s dvije sjajne pobjede (rezultat 3:1 protiv momčadi Kaštel-Štafilića i 3:0 protiv Zadra) uvjerljivo osvojila 1. mjesto.

REGIONALNA DOMIJADA – KULTURA, SPLIT, LORA 2009.

Regionalna domijada učeničkih domova Dalmacije kao natjecanje u kulturno-kreativnom stvaralaštvu održana je u Splitu (Časnički dom hrvatske vojske u Lori) 24. travnja 2009. Nastupili smo u plesu, folkloru, izvedbama glazbene sekcije te s

opusom likovnih radova kreativne sekcije iz područja crteža, instalacije i fotografije. Učenike su za nastup i prezentaciju pripremali voditelji sekcija zajedno s vanjskim suradnicima. Osvojili smo 3. mjesto za glazbeni izraz, 2. mjesto u hip-hop plesu i nastupu folkloru dok je 1. mjesto osvojio crtež "Konj" učenika Jurice Batinovića izrađen u tuš - tehni.

DRŽAVNA DOMIJADA – UMAG 2009.

Na Državnoj domijadi održanoj u Umagu 7. - 10. svibnja 2009. nastupili smo u malom nogometu i osvojili sjajno drugo mjesto.

Rezultati nakon odigranih utakmica:

- Učenički dom Split - Đački dom Požega 2:2
- Učenički dom Križevci - Učenički dom Split 2:5
- Učenički dom Split - Dom učenika Duga Resa 5:2
- Dom Graditeljskih struka Zagreb – Učenički dom Split 3:2

Likovni rad našeg Jurice Batinovića "Konj" u kategoriji crteža osvojio je 4. mjesto.

BOŽIĆNI TURNIR 2009.

Već tradicionalno u našem Domu tijekom 1. polugodišta se organizira Božićni turnir iz malog nogometa, stolnog tenisa i šaha. Pobjednici prošlogodišnjeg turnira su:

Mali nogomet - I. mjesto ekipa "UNKNOWN TEAM" u sastavu: Anđelo Medak, Toni Medović, Luka Tomaš, Antoni Cetinić, Valentin Zovko, Nikola Šimunović, Ante Štuk i kapetan Ivan Džijan.

Stoni tenis - Krešo Bebić

Šah - Jure Radić

Pehari s medaljama su dodijeljeni na svečanoj Božićnoj priredbi.

BOŽIĆNA SVEČANA PRIREDBA U DOMU

Kao i proteklih godina 22.12.2009. u Domu je održana svečana Božićna priredba. Misno slavlje su predvodili svećenici iz župe sv. Petra sa župnikom don Radojkom Vidovićem. Nakon pozdravnog govora našeg ravnatelja gosp. Mladena Kamenjara upriličen je bogati glazbeno-scenski program (vokalno-instrumentalni sastav, klape, recitacije, te plesna izvedba naše hip-hop skupine).

RADOVI NA POBOLJŠANJU UVJETA STANOVANJA U DOMU

Svake školske godine u našem Domu se radi na poboljšanju stambenih uvjeta. Radovi se izvode po prioritetima i mogućnostima financiranja. Protekle školske godine učinjeni su sljedeći radovi:

- bojanje svih učeničkih soba
- ugradnja protupožarnih ulaznih vrata na katovima
- kompletna sanacija krovista na stambenoj zgradi jer je došlo do vlage i prokišnjavanja
- opremanje i uređenje zbornice
- uređivanje i klimatizacija soba za odgajatelje
- novi kreveti za određeni broj soba

Nadamo se da ćemo isto tako i ubuduće djelatnicima i učenicima moći osigurati sve potrebne pedagoške i stambene uvjete sukladno potrebama i postojećim standardima.

Sekcije slobodnih aktivnosti

Ove školske godine pri Domu djeluje 10 sekcija slobodnih aktivnosti u koje se učenici uključuju prema svojim sklonostima i talentima kako bi osmislili svoje slobodno vrijeme, razvili radne navike i pokazali kreativnost.

U ovom kratkom pregledu predstaviti ćemo vam sekcije i njihove voditelje.

KOŠARKAŠKA SEKCIJA

Voditelj: Željko Validžić

Treninzi sekcije se odvijaju u dvorani.

Različitim vježbama (vođenje lopte, dribling, dodavanje, šut, itd.) učenici razvijaju motoričke sposobnosti i koordinaciju. Prema individualnim mogućnostima učenika sastavljaju se ekipe. Kroz različite zadatke u igri usvajaju se pravila i razvijaju različite sposobnosti u napadu, odnosno obrani.

ŠAH SEKCIJA

Voditelj: Stipe Samardžić

Šah kao sekcija već dugi niz godina djeluje pri Domu. Kao društvena igra kod učenika razvija intelektualne sposobnosti, kao što su koncentracija, pamćenje i kombinatorika. Od učenika koji sudjeluju u turniru 4 najbolja čine sastav ekipe za Domijadu.

SEKCIJA MALOG NOGOMETA

Voditelj: Ivica Zaninović

Godišnji program rada baziran je na organiziranom korištenju slobodnog vremena učenika kako bi višak svoje energije maksimalno iskoristili baveći se sportom. Cilj sekcije je razvijanje tjelesne spo-

Naš učenik Vladimir Jarebić s voditeljem prof. Stipom Samardžićem na početku natjecanja na Domijadi, Kaštela 2009.

sobnosti, stjecanje natjecateljskog duha, tolerancije, kao i njegovanje prijateljskog odnosa. Takmičenja se provode u 3 dijela:

- prvenstvo Doma
- turniri u čast blagdana (Božićni turnir)
- Pripreme za nastup na Domijadi

TEHNIČKA SEKCIJA

Voditelj: Goran Samardžić

Cilj sekcije je osposobiti učenike za samostalno i uspješno snalaženje u tehničkom i tehnološkom okruženju.

Učenici rade u 2 skupine: modelarskoj (izrada modela prema crtežu) i elektrotehničkoj (izrada različitih elektrotehničkih komponenti).

Rad se odvija u večernjim satima u radionici sekcije.

PLESNA SEKCIJA

Voditeljica: Deni Tudor

Cilj sekcije suvremenog hip-hop plesa je druženje, motoričko stvaralaštvo, te komunikacija kroz plesni izraz.

Treninzi se odvijaju u adaptiranoj prostoriji s gumenom podlogom, velikim ogledalom, MP3 playerom i stereo razglasom.

Pri izvođenju plesnih točaka koriste se i specijalni svjetlosni efekti. Treninzi se održavaju navečer, dva puta tjedno.

FOLKLOR

Voditeljica: Silvija Katavić

U ovoj sekciji učenici upoznaju, njeguju i oživljavaju kulturno-povijesnu baštinu našega podneblja (ples, pjesme, nošnju, običaje). Tijekom cijele školske godine uče se i uvježbavaju plesni elementi izabrane koreografije. Termini za vježbu su navečer, dva puta tjedno u plesnoj sali.

STOLNI TENIS

Voditelj: Ivan Cvitković

Igre s posebnim priprema i zadacima izvode se u dvorani za stolni tenis. Učenici uz redovne termine imaju mogućnost i sami odabrati vrijeme za igru koje im najviše odgovara s obzirom na druge obveze.

SEKCIJA DOMSKOG LISTA

Voditelj: Ivan Smoljić

Sekcija domskog lista pruža učenicima mogućnost kreativnog rada na pripremi i izradi domskog lista „Svjedok“. Aktivnosti sekcije su prikupljanje, stvaranje i uređivanje različitih tekstualnih sadržaja, pisanje reportaža, te fotografiranje svih važnijih događaja u Domu.

GLAZBENA SEKCIJA

Voditelj: Boris Bolanča

U glazbenoj sekciji djeluju domska klapa, zabavni vokalno-instrumentalni orkestar, te škola gitare i mandoline. Cilj rada sekcije je organizirano i kreativno oblikovanje slobodnog vremena učenika koji imaju interesa za razvoj glazbenih umijeća i znanja. Glazbena sekcija priprema, organizira i realizira Božićnu priredbu te nastup na Regionalnoj i Državnoj domijadi.

Na regionalnim domijadama kojima smo domaćin to obuhvaća i glazbeni program otvaranja. Probe se odvijaju u prostoriji glazbene sekcije koja je posebno opremljena glazbenim instrumentima, zvučnicima i ostalom opremom.

Naši stolnotenisači Frane Baraban i Jerko Cvitanić s voditeljem prof. Ivanom Cvitkovićem na Regionalnoj domijadi, Kaštela 2009.

KREATIVNA SEKCIJA

voditeljica Jelena Lukšić

Kreativna sekcija okuplja učenike koji imaju talenta za likovno izražavanje i stvaranje, te žele razviti i radovima pokazati svoju kreativnost. U sekciji većinom sudjeluju učenici koji pohađaju Umjetničku školu te učenice Zdravstvene škole. Rad se odvija u kreativnoj radionici gdje se učenici mogu okušati u više likovnih tehnika. Najbolja ostvarenja u više kategorija (crtež, slika, dizajn, itd.) se izlažu u domskom prostoru ili prezentiraju na Domijadi.

Učenici za vrijeme rada u kreativnoj sekciji zajedno s voditeljicom Jelenom Lukšić, prof.

Sekcija malog nogometa konstantno radi od samog početka Doma i dugi niz godina postiže zapažene rezultate na regionalnim i državnim smotrama učeničkih domova. Po svojoj masovnosti broji najviše članova što je i za očekivanje kada je u pitanju mali nogomet. Učenici, a i studenti vrlo su aktivni što se najbolje vidi na turnirima za blagdane kada se očituje onaj takmičarski naboj te želja za pobjedom i osvajanjem turnira.

Na treninzima redovito bude mnoštvo navijača koji bodre svoje favorite. Među njima bude i učenika tako da je muškima ispred njih pobjeda još veća i draža.

U kratkom razgovoru s odgajateljem i voditeljem sekcije malog nogometa Ivom Zaninovićem primijetili smo da ne krije zadovoljstvo što je glavni trener naših momaka koji svake godine iznenade svojim uspjehom na domijadi.

- Prošle godine ostvarili smo sjajno drugo mjesto na Državnoj domijadi u Umagu, te pokazali pravi natjecateljski duh i fear play u igri s ostalim ekipama – s ushićenjem nas podsjeća gosp. Zaninović.

- Međutim moram se osvrnuti i na poteškoće koje nailazimo u našem radu, a to je u prvom redu nedostatak dvorane i vlastitog igrališta, pa često kao beskućnici tražimo terene susjednih osnovnih škola u kvartu.

Termini korištenja natkrivenog igrališta s umjetnom travom na FESB-u nisu dovoljni da zadovolje sve zainteresirane, pa u doglednoj budućnosti treba tragati za adekvatnim prostorom kako bi muška populacija Doma imala mjesto za svoju najdražu slobodnu aktivnost.

Ipak usprkos svemu s velikom željom i nadom iščekujemo nastup na Regionalnoj domijadi kojoj smo ove godine domaćin.

Vjerujemo da ćemo dostojno prezentirati svoj Dom i nastaviti tradiciju dobrih igara što bi nas opet odvelo glavnom cilju – državnoj smotri u Umagu – s optimizmom završava gosp. Zaninović.

Sastav 2008./2009. Slijeva: Darko Vladislavić, Mate Turić, Mišel Peran, Duje Nevistić, Marko Pletikosić, Stipo Čolić, Ivan Džijan, Špiro Škarica (kapetan) i Grgo Fistonić. Voditelj: Ivica Zaninović

Sportsko penjanje

Danas je sportsko penjanje svjetski priznat sport čija krovna organizacija IFSC (International Federation for Sport Climbing) obuhvaća blizu 70 zemalja članica sa svih kontinenata.

Suvremeno sportsko penjanje se sastoji od triju natjecateljskih disciplina (lead, bouldering i brzinsko penjanje) u kojima se redovno organiziraju natjecanja državnog i kontinentalnog tipa, svjetska prvenstva i kupovi, te masters pozivna natjecanja.

Iznimnom kvalitetom i razvijenošću ovaj sport je dosegao status jednog od glavnih kandidata za skoriji ulazak u obitelj olimpijskih sportova. Trenutno se nalazi na tzv. recognized sport list Međunarodnog olimpijskog odbora, te je s preko 30 drugih sportova u programu Svjetskih igara (The World

Games) koje se organiziraju svake četiri godine, a okupljaju razvijene sportove koji za sada nisu u programu Olimpijskih igara.

Penjanje pozitivno djeluje na proporcionalan razvoj snage svih dijelova tijela i intermuskularnu koordinaciju, ali i maksimalnu pokretljivost u svim zglobnim tijelima. Motorički, posebno koordinacijski, penjanje je jedan od najsloženijih sportova uopće.

Osim natjecateljskog penjanja u dvoranama, paralelno se razvija i nenatjecateljsko sportsko penjanje u prirodi. Upravo ono daje posebnu draž i posebnost penjanju jer omogućuje milijunima ljudi diljem svijeta, koji nisu zainteresirani za natjecateljski tip sportske aktivnosti, da svejedno uživaju i aktivno se bave penjačkom disciplinom koja im se najviše dopada.

Hrvatsko penjanje je od samih početaka uspješno držalo korak sa svijetom. Još 30-ih godina prošlog stoljeća su zabilježeni prvi usponi kroz legendarnu stijenu Anića kuka u Nacionalnom parku "Paklenica", a 80-tih se tamo penju i smjerovi respektabilnih težina i u svjetskim okvirima. Osim Paklenice posebno živ penjački razvoj se događa u okolini Splita gdje se 1986. na Marjanu organizira prvo službeno sportsko penjačko natjecanje u bivšoj državi, u to vrijeme tek peto takve vrste u svijetu.

U Hrvatskoj trenutno djeluje 20-ak penjačkih klubova. Za penjanje nikad nije ni prerano ni prekasno. Prvi korak je posjet vama najbližem penjačkom klubu gdje možete saznati sve bitne informacije potrebne za uspješan početak.

Pripremila:

Odgajateljica Jelena Lukšić, prof.

Dioklecijanova palača

Grad Split nedavno je proslavio 1700 godina postojanja. Razvio se iz Dioklecijanove palače, jednog od najbolje sačuvanih spomenika rimskoga graditeljstva na čitavome svijetu. Gradnja palače započeta je 295. godine nakon uvođenja tetrarhije (vladavina četvorice).

Car Dioklecijan, rodom iz Solina odlučio se na gradnju svoje veličanstvene palače u kojoj će nakon silaska s prijestolja provesti starost. Htio je da njegova vila izgleda veličanstveno i da odaje njegovu snagu i moć. Dugo je planirao mjesto na kojemu će se graditi. Poluotok na kojemu se smjestio Split zbog povoljnog geografsko klimatskog položaja bio je idealno mjesto za gradnju. Upravo to mjesto podno Kozjaka sa sjevera i Mosora s istočne strane s mnogo toplih i sunčanih dana bilo je uz neposrednu blizinu nekoliko vrela ljekovite sumporne vode.

Polukružna uvala ispred palače bila je idealno

mjesto za pristanište brodova koji su dopremali kamen za gradnju, ali i osiguravali trgovinu. Palača je smještena u blizini, tada razvijenih mjesta, Salone i s druge strane Epetiuma (Stobreča). Važno je bilo i da bude u blizini rijeke Jadro s koje je akvaduktom dugim 9 km dolazila veća količina pitke vode. Nadalje čarobni brijeg Marjan s prekrasnim pogledom na vilu bio je idealan za šetnje i odmor Dioklecijana. Palača je sagrađena kao prikladna interpolacija raznih sadržaja luksuzne vile - ljetnikovca u obliku rimskog vojničkog logora. Vanjski su zidovi gotovo pravokutni, okruženi kulama i bedemima, dimenzija 175-181 x 216 metara. S obzirom na namjenu palača je podijeljena na dva dijela. U sjevernom dijelu su bila smještena skladišta te prostorije za vojsku i poslugu dok je južni, raskošniji dio, bio namijenjen carskoj obitelji.

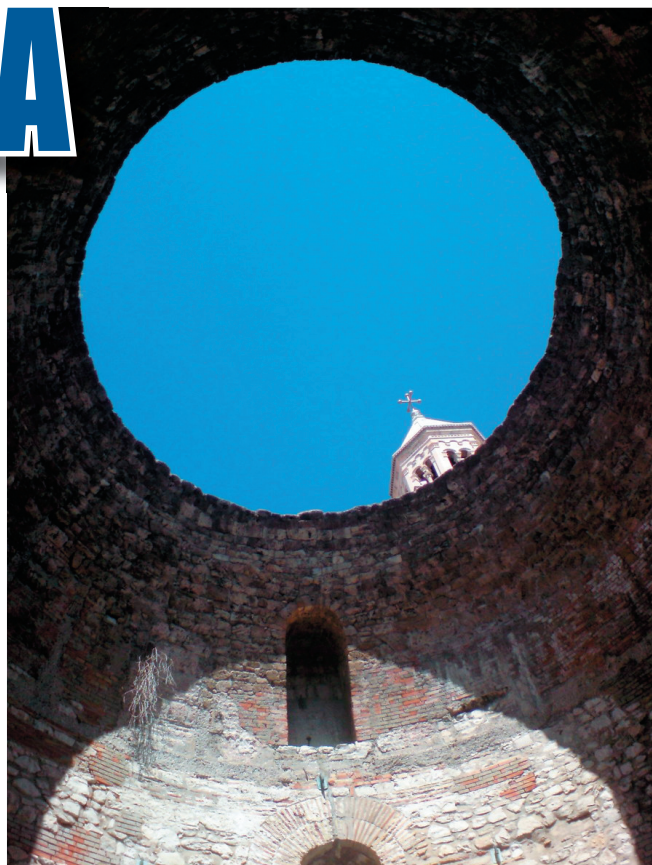
Sredinom palače prolaze dvije poprečne ulice

- srce SPLITA

Cardo i Decumanus koje su se sjekle na peristilu – središnjem trgu palače. S istočne strane peristila bio je carev mauzolej na čijem mjestu je danas crkva sv. Dujma. Sa svake strane palače bila su po jedna vrata, na jugu mjedena, na istoku srebrna, na zapadu željezna, a na sjeveru, na kojem je bio glavni ulaz u palaču, bila su najukrašenija i najvažnija – zlatna vrata. Zbog zapljuskivanja mora južna vrata su bila najmanjih dimenzija. Kroz njih se ulazilo u podrum palače. Ti podzemni nadsvođeni prostori s hodnicima između njih površinom su kao osmina ukupne palače. Vjerojatno su korišteni za skladište, a možda i tamnički prostor. Palaču su do 305. godine gradili majstori s Istoka uz pomoć radne snage lokalnog porijekla. Osnovna građa je dolazila iz neposredne blizine.

Bijeli vapnenac je dopreman iz kamenoloma s Brača i ponešto iz Segeta kraj Trogira, sedra se vadila iz korita obližnjih rijeka, a opeka se izrađivala

u salonitanskim i drugim radionicama smještenima u blizini palače. Zahtjevniji građevinski materijal kao i dvije sfinge od crnog granita koje su bile s obje strane ulaza u mauzolej dovezene su iz Egipta. Jedna od njih se i dandanas nalazi na peristilu. Dioklecijanova palača je 1979. god uvrštena na UNESCO-ov popis svjetske baštine.

Staru jezgru Splita unutar Dioklecijanove palače (lokalno Get) sa zapadnim dijelom do Marmontove ulice Splitski i danas zovu Grad, stoga kada imaju namjeru poći u taj dio kažu - "Iden u Grad", bez obzira gdje se nalazili na području Splita.

Zajedničkih rad Uredništva sekcije

Ovaj interview napravili smo sa studentom Juricom Batinovićem koji je kao učenik prethodne četiri godine stanovao u našem domu. Sada kao student Pomorskog fakulteta također stanuje u nas. S njim smo razgovarali o njegovu višegodišnjem životu u Domu, njegovu talentu za crtanje, brojnim uspjesima na domijadama, ali i o mnogim drugim temama. Evo što nam je Jurica rekao:

Jurice, niz godina si u domu. Kako bi opisao sve te godine koje si proveo ovdje?

U početku je bilo veoma neobično: dolaziš u novi grad, novi dom gdje nikoga ne poznaješ, praktički počinješ novi život. S vremenom upознаš razne osobe, stječeš nove prijatelje. Nikada nije dosadno. Poslije škole se zabavljaš po domskim sekcijama (hip hop, folklor, likovna sekcija) tako da nema dosade nikako. Uglavnom svaki dan živiš za to da na kraju odeš na domijadu, budeš prvi i potom ideš na državno natjecanje.

Koji ti je najvažniji događaj koji pamtiš?

Najvažniji događaj... hmmm... pa, ima ih dosta i dobrih i loših, ali kao što sam rekao, domijada. Svake godine sve bolja i bolja. Živio sam za domijadu...

pogotovo za državnu u Umagu. Biti prvi u natjecanju iz folkloru u državi, tuluumi, atmosfera iz ekipe, upознаš cure iz cijele Hrvatske... nešto što se ne može zaboraviti. Prošle godine ponovno prvi sa slikom! Ne mogu zaboraviti trenutak proglašavanja kada mi je odgajateljica Deni rekla: "Prvi si!". E, to je bilo mojih najboljih pet minuta. Ipak još „boli rana“ što nismo prošli prošle godine iz hip hop-a na državno.

Što ti se najviše sviđa u Domu?

U domu... hahaha, pa deveti kat naravno.

Zapravo biti ovdje ima dosta prednosti. Prvo, kao što svi znamo stanovanje je jeftinije, drugo, nisam navikao živjeti sam u stanu, pa tko bi kuhao svaki dan tri puta? U Domu nikada nije dosadno, ima dosta drugih učenika, imaš svoju ekipu, svatko ti je spreman pomoći kad ti zagusti sa školom ili u nekim drugim problemima. Uglavnom, sve to imate na jednom mjestu.

Što bi po tebi u Domu moglo biti bolje? Što bi promijenio?

Pa promijenio bih više toga. Ukratko, preuredio bih ostalih osam katova kao deveti, da svaka soba ima wc i da ormari nisu išarani.

Cure imaju svoj dnevni boravak, a osam katova se mora zbijati u dvije sale kad je neka važna utakmica, malo nezgodno, znate? Novi ravnatelj je zakon, uveo je neke novine, pa se nadam da će i to riješiti...

Voliš li više Split ili, kao i većina, svoj rodni kraj?

Pa u Splitu sam rođen... to je jednostavno moj drugi grad, pa i već sam proveo pet godina u njemu... tko ga ne bi mogao zavoljeti barem zbog Hajduka, ali ipak nema meni do one

*dok ja sidim na Đigi,
kada val zapini
ma šta mi lipše može bit
lip si svitu ka more plavo
al Neretvu za te ne bi dao...*

(Rafina pjesma)

Posjeduješ izraziti talent za likovno izražavanje i stvaranje. Kada si to otkrio?

Hvala na komplimentu. Crtanje sam zavolio još u vrtiću. Tada sam najviše crtao bagere, kamione, brodove. Poslije sam tijekom osnovne prešao i na druge teme pa malo po malo birao svoj stil, način, kategoriju, ili kako se to već zove. Majka mi je tada skupljala crteže. Jednom prilikom dok sam pospremao sobu, našao sam svoje stare radove. Iznenadio sam se videći ih. Tada su za mene to bili samo crteži, sad su mi to veoma važne i drage uspomene pa sam ih spremio s nekim sadašnjim radovima.

Što najviše voliš crtati?

Ne volim birati vrijeme crtanja pa tako ni temu rada. Crtam kad osjetim inspiraciju i što me nadahne, sve ovisi kako se tada osjećam, o čemu razmišljam. Mnogo toga što mislim je skriveno u tim radovima, sada je stvar na gledatelju što netko vidi i kako će me zamisliti. Ja sam mu rekao nešto o sebi nacrtavši sliku.

Koliko puta si s radovima sudjelovao na Domijadi?

U likovnoj sekciji počeo sam sudjelovati u trećem razredu srednje... tek sam za tu sekciju saznao na Domijadi u drugom razredu, ali tada je bilo kasno pa sam morao čekati sljedeću godinu. Šteta, mogao sam sve četiri godine biti prvi u regiji... haha, ali nema veze, dva puta sam držao prvo mjesto i to mi je super.

Prošle si godine u Umagu na državnoj domijadi osvojio 4. mjesto za crtež konja. Kako si se osjećao?

Kada sam vidio konkurenciju ostao sam „pač“, to su sve radovi učenika koji idu u umjetničku školu. Svaka im čast, imaju talenta. Ja sam se nadao mjestu među prva tri, ali i ovo je sjajan rezultat. Ali bio sam sretan kada sam vidio kako su svi učenici iz našeg Doma pljeskali i navijali za mene u splitskoj Lori. Još me prolaze trnci kad se sjetim toga trenutka...

Što te u životu najviše motivira za rad?

U životu me za rad najviše motivira moja obitelj. Bez njih je nezamislivo. Njima mogu bit zahvalan na

svemu što mi pružaju, najviše na ljubavi i povjerenju u mene. Njima sve dugujem, zbog toga želim uspjeti u svemu što radim, jednostavno idem do krajnjih granica.

Djedu sam obećao da ću završiti faks te da ću jednoga dana biti kapetan broda i ne želim ga iznevjeriti. On me tako vidi u svojim očima i zna da ja to mogu. Jednoga će dana kada uspijem, i drugi to vidjeti.

Koji su ti još hobiji?

Imam jako puno hobija. Najviše plesanje i crtanje, ali tu su još i nogomet, šah, rolanje i ronjenje koje me najviše opušta.

Kako provodiš slobodno vrijeme?

Slobodno vrijeme provodim s prijateljima. Najviše izlasci i zabava s cimerom Tommy-em i njegovim kolegicama s faksa, hehe. U zadnje vrijeme dosta igran pes-a, o kojemu mi cimer redovito drži predavanje.

Kako ljubavni život?

Jao, jao... ljubavni život pa nije loše haha...

Šuška se da se mnogo učenica zanima za tebe. Je li to istina ili samo trač?

Ne znam, evo i ja čujem od vas sada za te glasine. Ako je tako, nije loše. Drago mi je to čuti... Pa tko se ne bi zanimao za ovako mladog, zgodnog, inteligentnog i nadarenog momka. I ja bih da sam žensko, hahaha.

Vidimo da si aktivan na facebooku, znači i to ti je hobi?

Pa, facebook mi nije baš kao hobi to je jednostavno sredstvo da se čujem redovito s raznim prijateljima koji su u Metkoviću ili negdje drugdje ili da upoznam nove. Nedavno sam upoznao jednu curu iz Francuske, rekla mi je da na ljeto dolazi nama na Hvar, morat ću onda ja do Pariza, hehe...

Koliko imaš prijatelja na faceu?

Koliko ih imam?! Evo da provjerim, negdje oko 250, ali to su sve prijatelji koje baš znam i s kojima se redovito čujem; ne volim imati nekoga na faceu tek tako, a nemam pojma tko je. Ipak je tu puno više prijateljica, ipak preferiram žene za informaciju.

Imam dosta toga u životu što mi predstavlja nešto, ali to su sve tako reći „male stvari“ mome srcu drage.

Koji ti je životni moto?

Poslije pada ustajem, nikada ne odustajem, jači postajem, do kraja ostajem!

I za kraj koje su ti najvažnije želje u životu?

Najvažnije želje? Hmm! Jao koliko ih imam! Trebalo bi mi deset zlatnih ribica da mi se sve ispune... hehe. Jedna od želja završiti faks u roku, otići na Santiago Bernabeu, oploviti svijet kao jedan od časnika na cruiseru i imati vikendicu na Karipskom otočju...

Razgovarale:
Andrijana Šućur i Matea Čelić

Literalni kutak

Moja prva godina u Domu

Uh kako vrijeme brzo prolazi! Sjećam se kao da je jučer bilo kako sam uplašena prvi put došla ovamo, a evo sada sam već maturantica. Kad sam dolazila osjećala sam neku nervozu u trbuhu, nisam mogla spavati. Bojala sam se kako ću se uklopiti, no moji strahovi su brzo prošli. Došla sam, upisala sam se u školu i Dom. Znala sam da ću steći nova prijateljstva u školi i u Domu, ali mi je bilo teško ostaviti svoje prijatelje. Prvih mjesec dana u Domu mi je bilo zanimljivo, upoznala sam grad i novu društvenu sredinu. Svaki vikend išla sam kući. Upoznala sam „cimerice“ iako smo se znale otprije, ali sad dijelimo sve ono što je u sobi. U Domu smo se morale držati pravila, koja je bilo ponekad teško ispuniti. Npr. ustajanje do 8 i 30 i do tada je krevet trebao biti namješten. Pomislila bih: „O moj Bože koji je ovo režim?“ Obavezno učenje je bilo ujutro od 9 do 12 i popodne od 16 do 19 sati. Svako jutro je u sobama odzvanjalo: „Dobro jutro cure, jeste se naspavale?“ (Odgajateljica Branka: „Vani je temperatura vrlo niska, dobro se obucite ako izlazite“, dok bi odgajateljica Silvija samo vojnički ušetala i glasno izgovorila: „Dobro jutro!“ i odjednom samo

čuješ kako zalupi vratima...). Ali zaista su nam odgajateljice pomogle prilagoditi se životu bez obitelji. Dok odrastamo i formiramo našu osobnost one nam svestrano pomažu u toj fazi prelaska iz dječjeg svijeta u svijet odraslih.

Doba srednje škole i boravka u Domu one nam žele olakšati i pomoći da ga što ljepše provedemo. Ponekad ne preferiram Dom i domska pravila. To će nam tek kasnije nedostajati. Nije mi žao što sam došla iako mi je sve nedostajalo, vrlo brzo sam se naviknula na takav život. Taj život je promijenio moja gledišta na ostale i na život koji žive moji vršnjaci koji se nisu tako rano odvojili od svega što im je drago. Mislim da sad puno bolje i zrelije razmišljam. Moji roditelji su imali povjerenja u mene i pustili me da se „sama snalazim“. To mi je bilo ujedno i teško i ohrabrenje, da ja to mogu i želim. Mnogo sam se puta poželjela vratiti kući i sve zaboraviti. Često sam pomislila da to što se traži od mene neću moći ispuniti. Ali evo me tu, na kraju 4. razreda. Prošla sam sve stepenice. Život u Domu te nauči svemu onom što je dobro. Treba zakopati svoju prošlost i krenuti dalje iako ponekad i protiv svoje volje. Moja velika mana je to što volim promjene, tako sam i dolaskom u Split doživjela jednu veliku promjenu koju bih svakome preporučila jer je to samo jednom u životu i to su najljepši dani.

Svaki početak je težak, ali kad se pogleda s kraja, ne izgleda baš tako.

Ana Ćelić

Školovanje

Čovjek je primoran tijekom života donositi važne odluke, donositi odluke koje će ga voditi do ostvarenja životnih ciljeva. Ti ciljevi nisu besmislice jer su ljudi oduvijek težili k nečemu višem. Mnogi pjesnici stoljećima su pjevali o ljudskom srcu i našim težnjama koje kad ostvarimo, bivamo mirni i zadovoljni.

Jedna od važnih životnih odluka je po završetku osnovne škole kad bismo gdje ćemo nastaviti školovanje. U toj općoj zbunjenosti i neznanju u većini slučajeva roditelji nas usmjeravaju u daljnje školovanje. U nadi da nismo „zabrljali“ u osnovnoj školi i tako ograničili izbor srednje, strepimo u objavi rezultata. I tako srednje škole postaju popunjene... Dok neki sa smiješkom na licu spremno iščekuju početak, većina učenika nerado sprema torbe, a na žalost postoje i oni koji misle da je osnovna škola dovoljna. Svatko ima svoju priču. Mnogi imaju priliku školovati se za željeno zanimanje u svom

gradu, ali ipak mnogo ih odlazi u nepoznato. Tako započinju svoju pustolovinu.

Kad sam prvi put došao u Učenički dom, mnogo toga mi je bilo drukčije, ali opet posebno i zanimljivo. Osjećao sam se ugodno. Tada, prije dvije godine, bez ikakvih ograničenja (barem smo tako svi mislili) vodili smo ugodan život. Često smo bili u igraonici ili pak igrajući stolni tenis, vani bismo ostajali duže dok nam je nova škola zadavala nove, ali ne i male probleme. Maštali smo o odlasku na kojekakve otoke, skoro i otputovali, još samo da smo imali novca.

Danas, dvije godine kasnije, sve se promijenilo. Pravila kućnog reda u Domu, ali i mi sami. Sad se vraćamo do deset navečer u Dom ili nam odgajatelj visi za vratom prijeteci nam našim najvećim strahom – roditeljima. Ali kako idu godine, sve smo mudriji i iskusniji te počinjemo shvaćati i prihvaćati odgajatelje u Domu i profesore u školi. Zapravo sva ta ograničenja, opomene i ukori su za našu korist. Uza sve ono što nam se sada čini besmislenim, vjerujem da će svima nama Dom ostati jedna od najljepših uspomena dok ga se s nostalgijom budemo sjećali jednom kad odrastemo.

Vedran Vladić

Zanimljivosti moga kraja

Metković je malen, ali doista lijep grad smješten u dolini rijeke Neretve. Kao i okolna mjesta i sam grad Metković krije mnoge zanimljivosti kojima se može pohvaliti. U gradu Metkoviću, koji s okolnim mjestima ima oko 15000 stanovnika, nalazi se najpoznatija Hrvatska ornitološka zbirka. U blizini Metkovića je staro rimsko naselje Naronu koju vjerno dočarava nedavno otvoreni muzej u Vidu.

Metković je poznat i po maratonu lađa koji se održava već 12 godina. U davnim vremenima lađe su služile za prijevoz stoke i povrća. Plodna dolina Neretve bogata je i mnogim poslovicama koje su se usmenom predajom stoljećima održale u govoru ovog područja. One su posebna zanimljivost pa upoznajte bar neke od njih:

- Što ne bi sebi kupio, nemoj ni drugome darovati.
- Svudgi je lipo, al' doma je najlipše.
- Poštuj tuđe, a svojim se diči; svoje ne daj, u tuđe se ne tiči.
- Ne uzdaj se u sreću, nego u samog sebe.
- Ne vjeruj onome koji se puno kune.
- Lako je prevariti one koji ti vjeruju.
- Dok pametan razmisli, budala već sina ženi.
- Tko pjeva, zlo ne misli.
- Ne čudi se ničemu, nadaj se svačemu!
- Navika je jedna muka, a odvika dvije.
- Ne bacaj obraz pod noge.
- Poštuj tuđe poštenje, tuđe imanje i tuđe pravo.

- Tko govori, prosipa; tko šuti, kupi.
- Bez muke nema nauke.
- Čuvaj se onih što su ni platiše ni vratiše.
- Dobar je početak pola posla.
- Gladnoga ne tješi, već nahrani.
- Hvali urod kada u kuću uđe.
- Iskustvo je dug put i skupa škola.
- Pametnije je jutro od večeri.
- Po vodu ne ide vrijedan nego žedan.
- Riječi liječe, ali mogu i ubiti.
- U laži su kratke noge.
- U maloj posudi špirit stoji.
- Gradi kuću u svakom selu.
- Ne daji vuku čuvat' ovce.
- Tko radi ne boji se gladi.
- Zaludu je gluhu šaptati i slijepu namigivati.
- Ženi se na blizu, kumi se na daleko.
- Ako ih ne znaš čuvati, novci i sreća brzo odlaze.
- Ako je kratak dan, duga je godina.
- Bez borbe ne vrijedi pobjeda.
- Tko je lud, ne budi mu drug.
- Tko nema poštenja i sramotom se diči.
- U sita oca mahnita djeca.
- Svatko je kovač svoje sreće ali i nesreće.
- Svako djelo dođe na vidjelo.
- Savjest je razumu najbolji savjetnik.
- Reci jednu, al' neka je pametna.
- Pamet ne prodaji niti u zajam daji.
- Neka ti uši čuju ono što ti usta govore.
- Ne mlati praznu slamu!
- Manje zbori, više tvori.
- Lakše je novce zaraditi nego ih sačuvati.
- Kasno je štedjeti kad nestane.
- Kakvo zvono, takav glas; kakvo žito, takav klas; kakvo drvo, takav klin; kakav otac, takav sin.
- Kad čeljad nisu bijesna, kuća nije tijesna.
- Ne valja začina preko načina.

Prikupila: Valentina Lacku

Kristian Pavić PJESME

Pogledaj...

Tako blizu, a tako daleko
Kao da sam stranac u noći
Soba je hladna, poljubaca nema
ne možeš me pogledat u oči, Pogledaj...

Srce kuca tako jako, ja sam ja
i nisam svatko, Pogledaj...
Okrećeš mi glavu tako lako, ja sam ja
i nisam svatko, Pogledaj...

Tako blizu, a tako daleko
Kao da sam skitnica u noći
Tako si hladna, poljubaca nema
ne možeš me pogledat u oči, Pogledaj..

Srce kuca tako jako, ja sam ja
i nisam svatko, Pogledaj...
Okrećeš mi glavu tako lako, ja sam ja
i nisam svatko, Pogledaj...

Sjena prošlosti

Zatvaramo oči, al ne spavam
samo molim Boga da te vrati meni
Čudne su noći bez tebe,
Previše duge, a dani su još duži

U četiri zida sam zatvoren,
Tisuću milja daleko od tebe...
Bolešću svojoj izmoren
Svaki dan je teži i teži...

U glavi mojoj još tragovi svježi
Sjetim se tebe i tvojih očiju
I pogleda bistrog kao sjaj u travi
Srce moje ukopano leži

Što će mi sve kad tebe mi nema
A to nisi ti, to je samo sjena
Tebe nema, a ja sam sam
Duga je noć i dug je dan...

Matematika može biti zanimljiva

Mnogo puta smo čuli kako matematika ne treba biti bauk, no ipak svake godine toliko jedinica upravo iz nje. U našem Domu već dugi niz godina organiziramo instrukcije iz matematike srednjoškolicima. Instrukcije se organiziraju početkom 2. polugodišta.

Njima su obuhvaćeni učenici prvih i drugih razreda srednje škole koji na kraju 1. polugodišta imaju negativan uspjeh iz ovog nastavnog predmeta. Instrukcije održavaju studenti. Svaki student podučava manju grupu učenika.

Instrukcije se održavaju u učionicama, a učenici se formiraju u grupe prema školi koju pohađaju ili nastavnoj smjeni. Osim toga odgajatelji često organiziraju pomoć boljih učenika slabijima i starijih mlađima.

Tijekom nekoliko zadnjih godina na taj način organizirano pomažemo učenicima koji imaju slabije predznanje ili, što je još češća pojava, odbojnost prema brojevima, formulama, razlomcima, korijenima i kojekakvim funkcijama. U ovom broju Svjedok vam donosi nekoliko pitalica pomoću kojih možete provjeriti svoje znanje. Nadamo se da ćete iz sljedećih zadataka „skužiti“ kako matematika može biti zanimljiva. Vjerujemo da će koja „fora“ biti i za prodaju :)

1. Jure i njegov otac te Mario i njegov otac su išli na pecanje. Ukupno su upecali 30 riba, a svatko je ulovio jednak broj riba. Kako je to moguće?
2. Patike koštaju 200 kuna pa poskupe 20 %, a odmah zatim pojeftine 20%. Koliko tada koštaju?
3. Vlak iz Zagreba za Rijeku kreće točno u podne. Njegova prosječna brzina je 60 km/h. U istom trenutku kreće vlak iz Rijeke za Zagreb. Njegova prosječna brzina je 100 km/h. Kad se ta dva vlaka budu mimoilazila, koji će od njih biti bliži Zagrebu?
4. U jednoj je ulici postavljena ulična rasvjeta. Prvi je stup stavljen na početak ulice, a zadnji na kraj. Razmak između svaka dva susjedna stupa je 10 metara. U toj je ulici ukupno 14 stupova. Kolika je duljina te ulice?
5. Djed ima onoliko godina koliko otac mjeseci, a ukupno imaju 65 godina. Koliko je godina djedu, a koliko unuku?
6. Puž se penje po stupu visokom 10 metara. Danju se popne 5 metara, ali noću se spusti 4 metra. Ako je danas započeo penjanje za koliko dana će se popeti na vrh stupa?
7. Kako se može izmjeriti 4 litre vode pomoću dvije posude, jedne od 3 i jedne od točno 5 litara?
8. Zamislimo da u jednu bocu stavimo 1 bakteriju koja se svake sekunde podijeli na 2 nove. Ako ih se nakon 24 namnožilo toliko da je boca puna kada ih je bilo pola boce?
9. Zamislimo da imamo 7 kovanica jednakih po veličini i obliku, ali jedna od njih je nekoliko grama teže od ostalih. Možemo li je sigurno otkriti pomoću samo 2 vaganja na vagi bez utega?
10. Stolar ima 15 dasaka. Svaku treba prepiliti na 6 jednakih dijelova. Na koliko će ukupno mjesta trebati piliti?

PRIČA O GAUSSU

Johan Friedrich Carl Gauss se smatra jednim od najvećih matematičara svih vremena. Rođen je u Njemačkoj krajem 19. stoljeća.

Otac mu je bio siromašan čovjek kojeg je plašilo sve što je bilo vezano uz znanost. Srećom, Gaussov ujak pobrinuo se da Carl nastavi školovanje. O genijalnosti malog Carla dovoljno govori kako nije imao ni pune tri godine kada je jednom prilikom napomenuo ocu kako mu izračun nije točan i naravno bio je tada u pravu.

Kada je pošao u školu Carl je zapanjio svog surovog učitelja Bütnera koji je obožavao maltretirati djecu. Poznata je anegdota koja kaže da je jednom prilikom Gausov učitelj zadao učenicima da zbroje sve brojeve od 1 do 100, vjerojatno da bi zaposlio učenike. Na njegovo veliko iznenađenje, Gauss koji je tada imao 7 godina odmah je donio svoj rezultat: 5050.

Evo kako je mladi matematičar to riješio: Promatrajući niz 1, 2, 3, 4, ..., 97, 98, 99, 100, čije je članove trebalo zbrojiti, uočio je izvjesnu zakonitost: kada zbroji 1 i 100, 2 i 99, 3 i 98, i tako dalje da uvijek dobije zbroj 101. Takvih parova ima točno 50. Otuda je traženi zbroj jednak $50 \times 101 = 5050$. Ovaj postupak nazvan je Gaussovim postupkom. Gauss je u svom bogatom znanstvenom radu otkrio mnoge teoreme i jednadžbe. Poznat je i po svojoj čuvenoj Gaussovoj krivulji.

- Odgovori:**
1. Moguće je ako su Jure i Mario braća, tada je svatko ulovio po 10 riba.
 2. Patike koštaju 192 kune. Nije isti iznos 20 % od 200 i 20 % od 240 (različitost osnovica).
 3. U trenutku minimiziranja oba vlakna će biti jednako udaljeni od Zagreba. Njihov susret je u jednoj točki koja gdje god bila zajednička im je.
 4. Duljina ulice je 130 metara
 5. Djed ima 60, a unuk 5 godina.
 - Djed: Umuk:
 $x + x/12 = 65$
 $x + x/12 = 65$
 $(1 + 1/12)x = 65$
 $13/12 x = 65$
 $x = 65 \cdot 12/13$
 $x = 60$
 6. Popet će se 6. dan. $(5-4)+(5-4)+(5-4)+(5-4)+(5-4)+5$
 $x = 60$
 7. Napuniti posudu od 5 l i prelijemo u ovu od 3 l.
 Zatim ispraznimo ovu od 3 l i prelijemo ove 2 l koje su ostale u posudi od 5 l. Ponovo napuniti posudu od 5 l i napuniti do vrha posudu od 3 l i dostat će 4 l u ovoj posudi od 5 l
 8. Pola boce ih je bilo u 23:59:59
 9. U prvom vaganju stavljamo po 3 kovanice na svaku stranu vage. Ukoliko su obje strane jednako teške riječ je preostaloj kovanci koja nije na vagi. Ukoliko je jedna od strana teža, jednu od tih kovanica stavljamo sa strane, a preostale 2 stavljamo na vagu i obavljamo drugo vaganje. Ako su obje strane jednako teške riječ je o kovanci koja nije na vagi.
 10. Stolar će trebati piliti 75 puta
 Naime, da bi jednu dasku prepilio na 6 jednakih dijelova, treba piliti na 5 mjesta. Stoga će 15 daski piliti na ukupno 75 mjesta (5×15)

JESTE LI ZNALI?

Najtajnovitiji broj u matematici je 142857!
A pogledajte zašto

Ako ga pomnožimo s 2 daje jednake znamenke izmjenjenim redoslijedom (14 se premjestio na desnu stranu).

$$142\,857 \times 2 = 285\,714$$

Kad ga pomnožimo s 3 jedinica se premjesti desno, ostale znamenke ostanu u nizu

$$142\,857 \times 3 = 428\,571$$

Kod množenja s 4 dobijemo isti redosljed znamenki počevši s brojem 5

$$142\,857 \times 4 = 571\,428$$

Kod množenja s 5 dobijemo isti redosljed znamenki počevši s brojem 7

$$142\,857 \times 5 = 714\,285$$

Kad ga pomnožimo sa 6 prve tri i posljednje tri znamenke zamjene mjesta

$$142\,857 \times 6 = 857\,142$$

Pomnožen sa brojem 7 koji u mnogim kulturama smatraju svetim brojem ili brojem savršenstva daje same devetke

$$142\,857 \times 7 = 999\,999$$

Pomnožen sa 8 daje isti redosljed pri čemu je sedmica s kraja podjeljena na 6 na kraju i 1 na početku

$$142\,857 \times 8 = 1\,142\,856$$

Pomnožen sa 9 daje isti redosljed pri čemu se 14 rastavlja na 1 i 13

$$142\,857 \times 9 = 1\,285\,713$$

Zanimljive i neobične podudarnosti događaju se i pri množenju tog broja sa 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, itd.

Zanimljivosti

Jeste li znali...

...da ni jedan standardni papir A4 ne možete saviti na pola više od 8 puta?

...da u prosjeku čovjek izgovori skoro 5 000 riječi dnevno?

...da se ne može kihnuti otvorenih očiju?

...da je s obzirom na veličinu najjači mišić u ljudskom tijelu jezik?

...da termiti rade 24 sata dnevno, i uopće ne spavaju?

...da ne postoji prirodno plava hrana?

...da je Madrid jedini glavni grad u Europi koji nije smješten na rijeci?

...da čovjek godišnje trepne više od osamdeset milijuna puta?

...da šišmiši uvijek skreću ulijevo kada izlaze iz pećine?

...da ljudi s plavim očima imaju bolju percepciju u mraku?

...da svaka kap morske vode sadržava približno milijardu atoma zlata?

...da je površina Sahare malo manja od površine SAD-a?

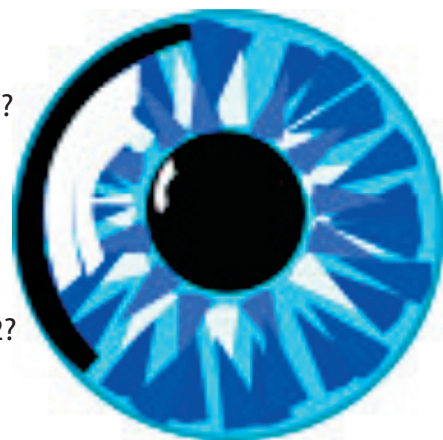
...da je kip slobode od podnožja do vrha visok čak 46 metara?

...da je Rusija površinom najveća zemlja na svijetu sa 17.075.200 km²?

...da je najčešće ime na svijetu Muhamed?

...da stonoga nikad ne može imati 100 nogu, a može imati 98 ili 102 noge?

...da su slonovi jedine životinje koje ne mogu skakati?

Jeste li znali da zaavljhuujći nobniečoj mćoi ljdksuog mgzoa, pemra irtažsiavnjima zansntevk-
nia sa Cmbargeida, nje vžano kjoim su roedsldoem npiasnaa slvoa u rčijei, jdieno je btino da
se pvro i zdanje sovlo nlaaze na sovm msjteu. Otasla solva mgou btii u ptponuom nerdeu i bez
ozibra na ovu oloknost, tkest mžeote čtiati bez pobrelma. Ovo je zobg tgoa što ljdksi mzoak ne
čtia savko slvoo poesnbo, već rčijei prmoatra kao clejniu. Znailjmvio, zar ne?

Pita učiteljica Pericu:

- Perice, kad kažem „Ja sam bila lijepa” koje je to vrijeme?
- Perica odgovara:
- Davno prošlo.

Govori učiteljica djeci:

- Znete li da se kod nas godišnje troši 20 kg WC papira po glavi stanovnika?
- Djeca šute, a samo mali Perica diže ruku, a učiteljica će:
- Što ti nije jasno Perice?
- Pa nije mi jasno zašto po glavi?

- Sine, zašto plačeš?
- Sanjao sam da je izgorjela škola!
- Ne plači, dušo, to je bio samo san!
- Tata baš zato i plaćem!

Perica položio ispit, sav sretan izlazi iz škole i pita ga jedna žena:

- Izvini mladiću, da li znaš gdje je pošta?
- Perica odgovara:
- Znam to, daj pitaj me nešto teže.

Došao Perica kući i kaže roditeljima:

- Danas sam zamalo u školi dobio peticu.
- Pitaju ga roditelji:
- Kako zamalo?
- Pa dobio je ovaj što sjedi pokraj mene!

Prepiru se dva ćelavca:

- Ti si ćelaviji od mene!
- Kako kad obojica nemamo ni jednu vlas na glavi?
- Da, ali ti imaš veću glavu.

- Tata trebam tvoju pomoć, fali mi zadnja riječ u križaljci.
- Javi se mami znaš da je njezina uvijek zadnja

Žali se tratinčica maslačku:

- Mislim da sam trudna.
- Kako znaš?
- Kasni mi fotosinteza!

Doktore u zadnje vrijeme sve zaboravljam

- Otkad ste to primjetili?
- Šta otkad?

Pričaju 2 štrebera:

- Slušaj, roditelji su mi otputovali, imam praznu kuću.
- Blago tebi, možeš učiti naglas!

Hvali se Mujo Hasi:

- Danas sam ubio 5 muha, dvije muške i tri ženske.
- Pa, kako ih razlikuješ?
- Dvije su bile na flaši piva, a tri na ogledalu!

Što kaže veliki dimnjak malom?

- Suviše si mali da bi pušio!

Dođe Mujo pijan kući i odjednom se čuje:

- Bum!
- Pita Fata:
- Mujo, šta je to palo?
- Kaput – brzo će Mujo.
- Kako se kaput toliko čuje?
- Bio ja u njemu!

Pita Mujo Hasu:

- Što misliš je li dalje London ili Mjesec?
- Pa London, Mjesec se vidi odavde

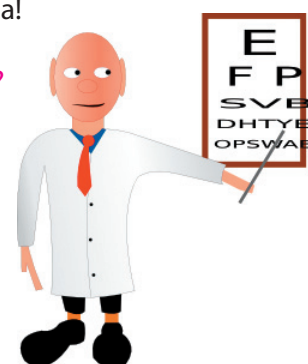
U jednoj firmi su imali sastanak kako da organiziraju radni tjedan

- Prijedlog je bio sljedeći: Ponedjeljkom je odmaranje od vikenda, utorkom je priprema za rad, srijeda je radna, četvrtkom je odmaranje od rada, a petkom priprema za vikend. Prijedlog bi usvojili da jedan od šefova nije upitao:
- Je li svaka srijeda radna?

Zvone policajci Muji na vrata. Mujo pita:

- Ko je?
- Policija.
- Što hoćete?
- Malo da popričamo.
- Koliko vas ima?
- Dvojica.
- Pa popričajte ko vam smeta!

- Koje je ovo slovo na ploči?
- pita okulist pacijenta
- A gdje je ploča?

MARKO MARULIĆ

Marko Marulić (1450. - 1524.) hrvatski je književnik i kršćanski humanist, otac hrvatske književnosti. Ako niste znali tu mu je titulu prvi dodijelio Ivan Kukuljević.

U Splitu je završio humanističku školu koju je vodio talijanski humanist Tideo Acciarini. Tu započinje svoje stvaralaštvo potaknut Ovidijevim djelom Metarmorfoza. Nakon završene humanističke škole odlazi u Padovu gdje studira pravo. Po završetku studija prava vraća se u rodni Split gdje provodi glavninu života. Marulić je središnja osobnost splitskoga humanističkoga kruga. Pisao je na hrvatskom, latinskom i talijanskom jeziku. Najpoznatije djelo mu je religiozni ep Judita nadahnut starozavjetnom junakinjom Juditom koja je svojom hrabrošću i vjerom spasila rodni grad. Judita svjedoči o pjesnikovoj ljubavi prema rodnom gradu i o zabrinutosti za vlastitu domovinu. Kao prvi ep hrvatske književnosti ispjevan na narodnom jeziku ona je vrijedno ostvarenje europskog renesansnog pjesništva. Od ostalih djela najvažnija su povijesna domoljubna pjesma Molitva suprotiva Turkom, Evanđelistar, biblijska poema Suzana, te junačko-povijesni ep Davidijada.

Od 1991. godine u Splitu se svake godine oko 22. travnja održavaju Marulićevi dani, važna kulturna manifestacija međunarodnog karaktera posvećena hrvatskoj dramskoj riječi i djelu Marka Marulića. Naime 22. travnja 1501. Marulić je završio pisanje svog najpoznatijeg djela – Judite.

Libar Marka Marula Splichianina
Achomse vidari Istoria Sfete vdo
uice Judite u versih barucchi sto
fena: chacho ona vbi voi vo
du S lopherna Posridu
voiche gnegonei os
lodobi puch israel
chi od veliche
pogibili.
✠

Prodaiuse vradri dierolima
mirchouchia.

